

Farba znaczy krew.

Kobieta, afekt i pragnienie we współczesnym malarstwie

Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie
Muzeum nad Wisłą, Wybrzeże Kościuszkowskie 22
7.06-11.08.2019

„Farba znaczy krew” to pierwsza tak obszerna międzynarodowa wystawa malarstwa poświęcona twórczości kobiet, których praktyka przewartościowuje stereotypy na temat uległości i dominacji.

Tytuł wystawy, który zaczerpnięto z książki byłego myśliwego Zenona Kruczyńskiego, przewrotnie nawiązuje do popularnego w żargonie myśliwskim określenia krwi upolowanego zwierzęcia. Wystawa nie jest jednak opowieścią o kobiecym zniewoleniu. Artystki obdarzają bowiem ciało władzą samostanowienia i proponują afirmatywną wersję kobiecości, opartą na autonomii i sprawczości. Tytułowa farba staje się „cieczą z trzewi”, lepką substancją, która prowadzi tam, gdzie sens się załamuje i rozmywa kategorie władzy i uprzedmiotowienia, prowokując pytanie o to, kiedy patrzymy, a kiedy odwracamy wzrok.

Z początkiem lat 90. trzecia fala feminizmu wprowadziła nowy, niekiedy autoironiczny, nieskrępowany i ekshibicjonistyczny ton dyskusji na temat wizerunków kobiet w kulturze, ich ról społecznych, pragnień, fizjologii ich ciał, tożsamości. Wystawa pokazuje, że – pomimo postępującej cyfryzacji i dematerializacji poprzez media społecznościowe – malarstwo, tak silnie osadzone w ciele, jego rozkoszach i traumach, pozostaje wyjątkowo sugestywnym medium do reprezentacji ludzkiego doświadczenia. Dzięki swej afektywnej i performatywnej charakterystyce, malarstwo jawi się przede wszystkim jako skok w podświadomość i praktyka służąca do refleksji nad tym, co wyparte, perwersyjne, wstydlive, objęte zakazem. Współczesne malarki coraz częściej tworzą obrazy prywatne i oparte na introspekcji, nasycone niepokojącą seksualnością, niekiedy obsceniczne, zuchwałe, a jednocześnie niepozabawione humoru czy efektów groteskowych. Afekt służy zaproszonym artystkom do namysłu nad szczególnym splotem znaczeń: nadmiaru, przyjemności, ale i doświadczenia przemocy, przemocy często o niejednoznacznym wektorze.

Wystawa prezentuje twórczość polskich artystek w szerszym kontekście międzynarodowego malarstwa kobiet, które mierzy się z reprezentacją intensywności świata zewnętrznego i wewnętrznego. Monstrualności-lustra, które – jak pisze Agata Bielik-Robson – stają się jednocześnie „okiem Gorgony. Tym, co przeraża, poraża, zapiera dech – ale także wzywa, żąda, interpeluje”. W kontekście aktualnych przemian społecznych, wysuwanych postulatów równego dostępu do polityki reprodukcyjnej i seksualnej czy walki z nierównościami na tle rasowym oraz ekonomicznym, twórczość malarska kobiet stanowi kluczową dziś refleksję na temat przemocy wpisanej w porządku widzenia i konsumowania obrazów – tego jak patrzymy, co dostrzegamy i jak inni patrzą na nas. Nie jest to jednak malarstwo, które na siłę instruuje, uprawia publicystykę czy poucza – raczej domaga się alternatywnych scenariuszy, a przede wszystkim swobodnej ekspresji i obecności mnogich, krzyżujących się tożsamości.

Artystki:

Lena Achtelik, Darja Bajagic, Gosia Bartosik, Kamilla Bischof, Agata Bogacka, Martyna Borowiecka, Agnieszka Brzeżańska, Chelsea Culprit, Martyna Czech, Olga Dmowska, Angela Dufresne, Isabelle Fein, Viola Głowacka, Penny Goring, Jenna Gribbon, Hyon Gyon, Karolina Jabłońska, Katarina Janeckova, Cheyenne Julien, Ewa Juskiewicz, Celina Kanunnikava, Irini Karayannopoulou, Allison Katz, Simone Kennedy Doig, Caitlin Keogh, Stanislava Kovalcikova, Dominika Kowynia, Sarah Ksieska, Katarzyna Kukuła, Agata Kus, Sasa Lubinska, Reba Maybury, Monika Misztal, Magdalena Moskwa, Marta Nadolle, Paulina Ołowska, Julia Poziomecka, Christina Quarles, Autumn Ramsey, Megan Rooney, Dana Schutz, Tschabalala Self, Agata Słowak, Paulina Stasik, Frieda Toranzo Jaeger, Alex Urban, Aleksandra Waliszewska, Ambera Wellmann, Issy Wood, Amelie von Wulffen

Wystawie towarzyszy publikacja zawierająca teksty Barbary Klickiej, Aldony Kopkiewicz, Natalii Malek, Magdaleny Roszkowskiej, Chrisa Sharpa, Natalii Sielewicz i Macieja Sieńczyka.

Publikacja możliwa dzięki wsparciu Krzysztofa Nowakowskiego, Korn Ferry, Heleny Czerneckiej, Fundacji Razem Pamoja, VITKAC oraz Drukarni Perfekt.

Specjalne podziękowania dla Zenona Kruczyńskiego za udzielenie praw do tytułu wystawy.

Kuratorka: Natalia Sielewicz

Produkcja: Szymon Żydek, współpraca: Julia Kern-Protassewicz

Projekt architektoniczny: Sandra Bartoli, Silvan Linden. Büros für Konstruktivismus

Identyfikacja wizualna: Ludovic Balland. Typography Cabinet

Opracowanie graficzne wystawy i publikacji: Kaja Kusztra

Redakcja publikacji: Kacha Szaniawska

Promocja: Magdalena Kobus, Iga Winczakiewicz

Strona internetowa: Daniel Woźniak

Koordynator programu publicznego: Tomek Pawłowski

Program edukacyjny: Dominika Jagiełło, Marta Przasnek, Marta Przybył, Cezary Wierzbicki, Katarzyna Witt, Jolanta Woch i zespół „Użyj Muzeum”

Realizacja wystawy: Jakub Antosz, Marek Franczak, Piotr Frysztak, Józef Górski, Szymon Ignatowicz, Jan Jurkiewicz, Paweł Sobczak, Marcin Szubiak, Maciej Turowski, Michał Ziętek, Sebastian Żwirski

Kontakt dla prasy:

Iga Winczakiewicz / iga.winczakiewicz@artmuseum.pl

Katalog online: farba.artmuseum.pl

